

Naar scenario's voor het centrum van Emmeloord

Verslag van de openbare bijeenkomst van 16 december 2015 in 't Voorhuys

---

Leeswijzer bij dit verslag

Op donderdag 16 december vond in 't Voorhuys de derde openbare bijeenkomst in het kader van het open planproces Hart-voor-Emmeloord plaats. Tijdens deze derde openbare bijeenkomst werden de aanzetten voor drie scenario's gepresenteerd. Daarna hebben alle aanwezigen gereageerd op deze aanzetten door met elkaar en een vertegenwoordiger van de projectgroep Hart-voor-Emmeloord in gesprek te gaan. Hieronder wordt verslag gedaan van zowel de plenaire presentatie als de uitkomsten van de gesprekken aan de verschillende tafels.

Zoals tijdens de openbare bijeenkomst van 16 december ook toegelicht, zullen de reacties op de aanzetten voor scenario's gebruikt worden om tot een nadere aanscherping van de scenario's te komen. Deze nadere aanscherping wordt uiteraard opnieuw voorgelegd aan belangstellenden tijdens de volgende openbare bijeenkomst begin februari 2016.

Plenaire presentatie

Door de onafhankelijke procesbeleider, Guido Wallagh, is tijdens de plenaire presentatie ingegaan op de context van het open planproces, de processtappen, de uitgangspunten voor alle scenario's en de drie scenario's zelf. Hieronder wordt hiervan kort verslag gedaan.

Context van het open planproces

Voor de zomer van 2015 heeft de gemeenteraad groen licht gegeven voor het open planproces. Kenmerk van dit open planproces is dat niet 1 partij een totaal uitgewerkt plan voor het centrum opstelt, maar dat bewoners, ondernemers, eigenaren en andere betrokken en belanghebbende partijen met elkaar benoemen wat de kwaliteiten van het centrum (moeten) zijn en aan de hand van verschillende ideeën tot drie scenario's komen. Deze drie scenario's zijn gebaseerd op de ideeën die aangedragen zijn in het open planproces en geven vooral een verschillende visie op wat voor centrum men wil.

Tweede kenmerk van het open planproces is dat de begeleiding van dit open planproces in handen ligt van een breed samengestelde project- en klankbordgroep en de rol van de gemeentelijke stuurgroep beperkt is tot het bewaken van de procesgang en het bemiddelen wanneer de project- en klankbordgroep hierom vragen. De project- en klankbordgroep bestaan uit vertegenwoordigers van belanghebbende partijen in het centrum, bewoners, raadsleden en ambtenaren en staan onder voorzitterschap van een onafhankelijke procesbegeleider.

Processtappen

De project- en klankbordgroep hebben er bewust voor gekozen om het open planproces 'open' in te gaan. Dat wil zeggen dat de eerste twee openbare bijeenkomsten nadrukkelijk in het teken hebben gestaan van 'luisteren' en 'vragen'. Zo is tijdens de eerste openbare bijeenkomst, op 10 oktober in een leegstaande winkel op de Lange Nering, iedereen uitgenodigd om aan te geven wat men waardeert aan het centrum, wat er beter kan, wat er niet goed is en wat er gemist wordt. Meer dan 300 bezoekers hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Omdat tijdens deze eerste

openbare bijeenkomst weinig jongeren langs gekomen waren, zijn leden van de projectgroep op 26, 27 en 30 oktober 2015 ook nog langs gegaan bij drie middelbare scholen met dezelfde vragen als op de 10^e oktober. Ook toen hebben meer dan 300 jonge inwoners van Noordoostpolder hun ideeën, ervaringen en wensen gedeeld met de projectgroep.

Tijdens de tweede openbare bijeenkomst is de gelegenheid gegeven aan bewoners en ondernemers om met meer concrete voorstellen, soms zelfs al aanzetten voor plannen, te komen. Ook dit is in alle openbaarheid gebeurd en leverde 17 presentaties op, met de mogelijkheid om daarna met de indieners ervan in gesprek te gaan.

Tenslotte zijn ook nog via de speciale website, www.hart-voor-emmeloord.nl, ideeën, wensen en ervaringen binnengekomen.

Met elkaar zijn zo honderden en honderden ideeën, wensen, ervaringen en meer concrete voorstellen opgehaald. De project- en klankbordgroepleden hebben dit allemaal zorgvuldig bestudeerd en kwamen tot twee conclusies na de twee openbare bijeenkomsten, de drie bezoeken aan middelbare scholen en de reacties via de website. Ten eerste: alle drie de scenario's moeten voldoen aan 7 uitgangspunten. Deze uitgangspunten gaan over de sfeer en eigenheid van het centrum en zijn bijzonder vaak genoemd. Ten tweede: voor specifieke onderdelen van het centrum zoals de Deel, Kettingplein, de locatie van de te slopen flats en het Smedingplein zijn verschillende ideeën en voorstellen gedaan. Deze verschillen zullen in de drie scenario's tot uitdrukking moeten komen, omdat de verschillen zorgen voor verschillende visies op wat voor centrum men wil.

De derde openbare bijeenkomst, waarvan hier verslag gedaan wordt, is door de project- en klankbordgroep benut om de twee conclusies te delen en te toetsen. Klopt het dat de zeven uitgangspunten gedeeld worden en in welk scenario dan ook terug moet komen? En wat vinden de aanwezigen van de drie aanzetten tot scenario's?

De reacties op deze twee vragen zijn voor de project- en klankbordgroep aanleiding om de scenario's bij te stellen. De verwerking van de reacties wordt tijdens de vierde openbare bijeenkomst, begin februari 2016, terug gelegd bij de dan aanwezigen. Om tenslotte eind februari 2016 met drie definitieve scenario's te komen, die tijdens een tentoonstelling worden gepresenteerd. De reacties die daarop nog komen, worden – separaat aan het advies van de projectgroep aan het college van B&W – verwerkt in een reactienota.

Uitgangspunten voor alle scenario's

Zoals hierboven al gesteld: naast de vele, uiteenlopende ideeën, wensen, ervaringen en concrete voorstellen kwam ook een aantal opmerkingen heel vaak terug tijdens de openbare bijeenkomsten. Deze vaak terugkerende opmerkingen zijn door de project- en klankbordgroep vertaald naar 7 uitgangspunten die voor elk van de scenario's moeten gelden. Het gaat dan om een centrum dat gezellig moet zijn (1), gevarieerd moet blijven (2) en eigen is (3). Onder wat men als gezellig verstaat, wordt vaak gezegd: ontmoetingsplekken, groen, terrassen, bankjes, mozaïek en een fontein. Onder wat men als gevarieerd verstaat, wordt vaak gezegd: een centrum met aantrekkelijke openbare ruimte en groen, waar gewoond wordt, winkels, horeca, een markt en een supermarkt is. En onder wat men als eigen verstaat, wordt vaak gezegd dat het centrum zowel uiting moet geven aan de historie als eigentijds moet zijn en bijzondere aandacht moet uitgaan naar evenementen, architectuur en stedenbouw. Daarnaast worden als algemene uitgangspunten voor het centrum genoemd: het behouden van gratis parkeren (4), aandacht voor duurzaamheid (5), aandacht voor zowel de korte als langere termijn (6) en een goed evenwicht tussen een aantrekkelijk centrum en haalbare voorstellen (7). Op de vraag wat men onder haalbaar verstaat, is aangegeven dat de voorstellen moeten aansluiten op wat tijdens de openbare bijeenkomsten is gezegd

(maatschappelijke haalbaarheid), perspectief op financiering heeft (financiële haalbaarheid) en kan in een centrum als dat van Emmeloord (markttechnische haalbaarheid).

Drie aanzetten voor scenario's

Tijdens de plenaire presentatie zijn, na een korte toelichting op de context van het open planproces, de processtappen en de 7 uitgangspunten voor alle scenario's, vervolgens drie scenario's opgebouwd. Dit gebeurde letterlijk, door de grote maquette stap voor stap op te bouwen aan de hand van voorstellen voor verschillende plekken in het centrum.

Gestart werd met de 7 uitgangspunten. Immers, deze uitgangspunten zouden in elk van de drie scenario's terug moeten komen. En daarom werd de lege maquette allereerst verrijkt met groen, met zitbankjes, met een fontein, een muziekkapel en een referentie aan de Noorse keien. Vervolgens zijn de drie scenario's verder opgebouwd, waarbij voor het verkrijgen van reacties ervoor gekozen is om bij de opbouw van deze scenario's zich te concentreren op de grootste verschillen voor het centrum.

Scenario 1, Hart van ontmoeting genoemd, kenmerkt zich door twee verschillende ontmoetingsplekken in het centrum. De eerste ontmoetingsplek bevindt zich op de locatie van de te slopen flats in de vorm van een park waar veel ruimte is voor sport, spel en ontmoeting. Hier zou bijvoorbeeld een fontein kunnen komen met hieromheen wat bankjes en speelvoorzieningen, te midden van groen en bloemen. De tweede ontmoetingsplek bevindt zich op de Deel. Hier zal een nieuw, beschut pleintje kunnen komen met hieromheen een supermarkt, wat extra winkels en boven de supermarkt en winkels wat woningen. Dit pleintje met bebouwing eromheen betekent dat een deel van de Deel bebouwd wordt, maar dat er tegelijkertijd nog voldoende ruimte over blijft het parkeren. In dit scenario zou de markt zich dan verplaatsen naar de Deel en zouden op het Kettingplein iets meer terrassen kunnen komen.

Scenario 2, Polderhart genoemd, kenmerkt zich door wat kleine veranderingen op de Deel en grotere veranderingen rond het Kettingplein en de locatie van de te slopen flats. De Deel blijft grotendeels onbebouwd, maar er zullen wel wat kleine kiosken nabij 't Voorhuys bij komen zodat hier meer een plek voor horeca en ontmoeting ontstaat. De karakteristieke openheid van de Deel als ontmoetingshart van de polder blijft en wint aan betekenis. De supermarkt nabij het Kettingplein wordt verplaatst naar de locatie van de te slopen flats, waardoor op de voormalige supermarktlocatie ruimte komt voor wat winkels. Boven deze winkels en mogelijk ook boven de supermarkt kunnen extra woningen komen. In dit scenario blijft de markt op het Kettingplein.

Scenario 3, Centrumhart genoemd, kenmerkt zich door het totaal open houden van de Deel. Hier is geen bebouwing voorzien zoals in scenario 1 of 2, maar de Deel wordt wel zo heringericht dat het er aantrekkelijker uit ziet (bijvoorbeeld met groen) en alle faciliteiten heeft voor meer evenementen. De grootste veranderingen in dit scenario bevinden zich op de locatie van de te slopen flats en het Smedingplein. Op de locatie van de te slopen flats zijn nieuwe winkels en een supermarkt voorzien, op zo'n manier dat dit deel van de Lange Nering ook aan twee zijden een doorlopende bebouwing krijgt. Evenals de twee andere scenario's zijn nieuwe woningen boven de supermarkt en winkels voorzien. In dit scenario blijft de markt op het Kettingplein.

Reacties aan de tafels

Na de plenaire presentatie hebben alle aanwezigen samen met een lid van de projectgroep aan tafels doorgepraat over de uitgangspunten en de aanzetten voor de scenario's. Tevens zijn de aanwezigen sfeerbeelden voorgelegd hoe omgegaan zou kunnen worden met het groen, met het wonen, de horeca, de winkels, het parkeren, de pleinen en de openbare ruimte en de sfeer en eigenheid van het centrum. Immers, achter deze functies kunnen totaal verschillende invullingen schuil gaan. En daarom wilde de projectgroep ook graag vernemen waar men nu de voorkeur aan

geeft als men het heeft over voornoemde functies. Hieronder wordt per tafel verslag gedaan van de gesprekken en de reacties op de plenaire presentatie.

Tafel 1 (met Leonie Werink)

De aanwezigen stellen zich eerst aan elkaar voor. Onder de aanwezigen bevinden zich alleen bewoners. Enkele van deze bewoners geven aan in de presentatie een voorstel voor de Poldertoren te missen. Verdient deze kenmerkende locatie niet een bijzondere functie, zoals een museum over de historie van de polder of een VVV, zo stelt een van de aanwezigen.

De meeste aanwezigen geven de voorkeur aan het zo veel mogelijk open houden van de Deel, zoals te zien is in scenario 2 en 3. Zorg daarnaast voor meer sfeer en eigenheid (bijvoorbeeld via architectuur die refereert aan de Delftse School) en creëer een looproute, zodat er meer loop komt tussen de Lange Nering, de Korte Achterzijde. Probeer, waar mogelijk, overdekte fietsenstallingen uit te breiden. De voorstellen in de scenario's voor meer woningbouw in het centrum, kunnen steunen op draagvlak aan deze tafel. De voorkeur werd in het bijzonder uitgesproken voor seniorenwoningen, nabij de vele voorzieningen in het centrum.

Gedurende het gesprek aan deze tafel ontstond het voorstel om de scenario's 2 en 3 met elkaar te combineren, met het accent op het ' Rondje Lange Nering – Korte Achterzijde '. Hiermee wordt bedoeld op het versterken van de loop tussen Lange Nering en Korte Achterzijde. Daarnaast kwam aan deze tafel het idee op van een ' aardappelfontein ' die de polder uitbeeldt: een grote aardappel in het midden met hierom heen kleine aardappelfonteintjes die elk een dorp verbeeldt.

Tafel 2 (met Froukje Kampen)

Aan deze tafel is vooral stil gestaan bij de sfeer in het centrum. Aan de hand van de referentiebeelden die voorgesteld zijn, kwamen de volgende voorkeuren naar voren. Zorg voor veel groen, maar besteed dan ook veel aandacht aan het onderhoud ervan. Zulke groene plekken zullen aantrekkingskracht hebben op bewoners en bezoekers, zeker ook als er bankjes zijn, er gesport wordt zoals jeu de boules. Beperk je niet tot het groen, maar zorg ook voor bloemen en planten in de winkelgebieden. En deze tafel ziet zeker iets in een fontein, bij voorkeur op de Deel in de contouren van de Noordoostpolder.

Wat de sfeer van het wonen betreft, gaat aan deze tafel de voorkeur uit naar de traditionele stijl van de Delftse school; hofjes voor ouderen, wonen boven winkels, geen hoogbouw, maar ook wonen voor jongeren.

Op de vraag wat men van de horeca in het centrum van Emmeloord verwacht, komen uiteenlopende ideeën: van disco, een muziektempel (met mozaïek), poppodium, plein met horeca tot een verwarmd terras.

Naar aanleiding van de sfeerbeelden bij retail en de supermarkt gaat het gesprek aan deze tafel vooral over unieke winkeltjes, kleinschaligheid en gezelligheid. Hierbij horen ook de Deeltjes in traditionele bouwstijl.

Wat het parkeren betreft, geeft deze tafel aan dat de ruimte die hiervoor nu gereserveerd is op de Deel kleiner kan. Zorg tegelijkertijd dat het parkeren op straat 'ingekleed' wordt met groen, zodat het er aantrekkelijker uit ziet of de auto's zelfs uit het zicht verdwijnen.

Voor het verbeteren van de Deel ziet men liever meer publieke functies in dit deel van het centrum. Aan deze tafel wordt voorgesteld om de bibliotheek en het muzisch centrum te verplaatsen naar de Deel.

Dit alles overziende, gaf deze tafel de voorkeur aan een combinatie van scenario 2 en 3.

Tafel 3 (met Bert Philipsen)

De aanwezigen stellen zich eerst aan elkaar voor: naast twee winkeliers uit de Korte Achterzijde en een raadslid zaten er bewoners aan deze tafel.

Alvorens per scenario reacties te geven, heeft deze tafel eerst een aantal algemene opmerkingen gemaakt. Gesteld wordt dat het goed is om de scenario's een naam te geven, zoals gedaan is met de drie scenario's. Maar de naamgeving die nu gekozen is, geeft nog onvoldoende duidelijkheid over de essentie van elk van de drie scenario's.

De aanwezigen aan deze tafel vragen zich af of extra winkels in het centrum van Emmeloord wel haalbaar is. Er treedt immers al leegstand op en in vrijwel elk ander vergelijkbaar centrum lijken winkels eerder de deuren te sluiten, dan te openen. Zou het niet beter zijn om de Korte en Achterzijde meer bij de Lange Nering te betrekken, zo werd gesteld aan deze tafel?

Deze tafel voelt veel voor horeca en gezelligheid, waarbij men aan de tafel tegelijkertijd de vraag stelde of deze horeca geconcentreerd moet worden op een locatie in het centrum of juist verspreid moet worden over het centrum. Horeca trekt jongeren aan en dat heeft het centrum nodig, aldus de aanwezigen aan deze tafel.

Extra woningbouw in het centrum kon op steun rekenen aan deze tafel. Het zorgt voor meer loop in het centrum, meer 'ogen en oren' en het past bij een samenleving die wat vergrijst en graag dichtbij voorzieningen wil wonen.

Benadrukt wordt dat de fietsenstalling en het busstation een onaantrekkelijke uitstraling op het centrum hebben. Zijn deze twee belangrijke voorzieningen niet 'mooi in te kleden'?

Tot slot vroeg een aanwezige om extra aandacht voor de Poldertoren: deze moet toch echt een bestemming krijgen.

Per scenario kwamen aan deze tafel nog de volgende reacties naar voren. Zou het niet logisch zijn om in scenario 1 ook de horeca te concentreren op de Deel? Zo haal je nagenoeg alle publieksaantrekkelijke functies naar de Deel. Het voorstel van een evenemententerrein, zoals gedaan in scenario 3, zou net zo goed kunnen op de locatie van de te slopen flats. Aan deze tafel ging niet de voorkeur naar dit scenario uit, maar in de afweging van scenario's hoort een dergelijk voorstel wel thuis.

Scenario 2 sprak aan deze tafel juist het meest tot de verbeelding. Zeker ook omdat scenario 2 de meest logische kans biedt om de verbinding met de Korte Achterzijde te maken. In dit scenario 2 zou het groen van het huidige park doorgetrokken kunnen worden naar het groen. Tevens zou in dit scenario ruimte zijn om seniorenwoningen toe te voegen aan de oostzijde van het centrum; hetzij in laagbouw, hetzij in een combinatie met winkels zoals voorgesteld was in de scenario's.

Bij scenario 3 vroeg men zich af of een logische verbinding met de Korte Achterzijde te maken is. In dit scenario zou het bebouwen van de Julianalaan ook kunnen.

Tafel 4 (met Rob Groote Bromhaar)

Aan deze tafel wordt aandacht gevraagd voor het beheer van de bestaande openbare ruimte, in het bijzonder de park tussen de Residence en 't Voorhuys: dat park verdient meer onderhoud en beheer, omdat het nu eerder een plas- en bierdrinkplek is, aldus enkele aanwezigen aan deze tafel.

Wat in alle scenario's gemist wordt zijn de culturele functies. Zouden de bibliotheek en het muzisch centrum niet moeten verhuizen naar het centrum, zo stelt vraagt men zich aan deze tafel af. Daarnaast mist men in de scenario's een functie voor de Poldertoren, die zich toch bij uitstek leent voor recreatie aldus deze tafel. Tenslotte wordt aandacht gemist voor de (slechte) fietsenstalling.

Deze tafel wil geen supermarkt op de Deel, zoals voorgesteld in scenario 1.

Men hecht wel veel belang aan seniorenappartementen, evenementen, terrassen en uitstallingen. Met name de evenementen, terrassen en uitstallingen zorgen voor levendigheid. Sta op dit punt meer toe, aldus de aanwezigen. En deze tafel is van mening dat in het centrum van Emmeloord nu te weinig horeca is.

Hoewel in geen van de scenario's aandacht uitgaat naar veranderingen ten aanzien van het verkeer, benadrukt deze tafel dat parkeren en fietsen horen bij een centrum. Tevens bepleit men aan deze tafel een betere verbinding met de Korte Achterzijde.

Tafel 5 (met Dirk Klaver)

Aan tafel zat een grote verscheidenheid aan mensen; veel inwoners uit Noordoostpolder, trouwe volgers van het open planproces, ondernemers in het centrum en een aantal mensen die concrete ideeën hebben gepresenteerd of laten presenteren, waaronder de studenten van het Technasium en de Jumbo supermarkt.

Wat de scenario's betreft lijkt de voorkeur uit te gaan naar scenario 2. De andere scenario's worden zelfs onrealistisch genoemd. In scenario 1 stuit vooral het vestigen van een supermarktfunctie op de Deel op weerstand, scenario 3 voegt juist te weinig toe aan de Deel. De schaal van het Kettingplein lijkt op voorhand het meest geschikt voor horeca, maar ook op de Deel liggen er best kansen wanneer er met een bescheiden ingreep wind wordt afgevangen.

Qua winkelaanbod wordt gezegd dat men zuinig moet zijn op de bestaande detaillisten en dat er vooral sprake moet zijn van concentratie in het centrum, het toevoegen van extra meters winkelruimte, zeker op een eerste verdieping ziet men als problematisch. De Korte Achterzijde zou parkeren kunnen worden nabij de Lange Nering. Het pand van de Rabobank wordt aanvullend genoemd als interessante locatie voor een andere bestemming in de nabije toekomst.

Het evenwichtig toevoegen van wonen aan het centrum kan op bijval rekenen. Zaak is wel om voldoende variëteit toe te voegen, wonen voor jongeren, ouderen en ouderen met zorg. Dat moeten wel stedelijke woningen zijn, geen eengezinswoningen, maar ook niet te stedelijk, maximaal drie hoog.

Aan tafel wordt gezegd dat Emmeloord groen genoeg is. Er is vooral behoefte aan stedelijk groen, als aankleding van bijzondere plekken in de stad, ter beschutting. De groene stroken tussen de flats werden genoemd als groene kamers van hoge kwaliteit. Men roept op om te waken voor het creëren van hangplekken.

Wat betreft horeca wordt geconstateerd dat geen van de scenario's echt kiest voor horeca op een enkele plek, versnippering blijft op de loer liggen. De meningen wisselen tussen de Deel en het Kettingplein. De bestaande voorzieningen op de Deel, openbaar vervoer en bioscoop theater spreken voor de Deel, de ligging van het Kettingplein tussen de Lange Nering Oost en West geeft ook een strategisch voordeel. Men agendeert aan tafel dat de vraag naar horeca uiteindelijk door de markt zal moeten beantwoord, maar dat er signalen in de markt zijn dat men wil uitbreiden en in afwachting is van het Open Plan Proces.

Tafel 6 (met Zemira Rexha Maroslic)

Aan deze tafel zaten bewoners, de voorzitter van het Pieperfestival, een lid van de klankbordgroep van het open planproces en raadsleden. Gesproken is over de drie aanzetten voor de scenario's en over de referentiebeelden.

Naar aanleiding van de aanzet voor scenario 1 stelt men aan deze tafel dat de Deel een ontmoetingsplek is en moet blijven. Gebruik deze functie dus voor goed en creëer geen extra ontmoetingsplek aan de oostzijde van het centrum. Voorkom bebouwing op de Deel. Het voorstel om een supermarkt met horeca te combineren, gaat qua logistiek niet samen. Eén aanwezige aan deze tafel vond dat de Deel juist wel deels bebouwd zou moeten worden: zo zou de huidige kale uitstraling meer knusheid kunnen krijgen.

Naar aanleiding van de aanzet voor scenario 2 stelt men aan deze tafel dat de supermarkt gedeeltelijk naar de Paardenmarkt zou kunnen verplaatsen. De Paardenmarkt is immers te groot nu voor alleen maar parkeren.

Naar aanleiding van de aanzet voor scenario 3 stelt deze tafel dat er meer zitruimte op de Deel moet komen en er een plek gecreëerd moet worden voor de Noorse stenen (eventueel verdiept). Neem in dit scenario ook locatie tussen de Koningin Julianastraat en de Deel mee. Deze locatie zou zich goed lenen voor het oorlogsmonument en is nu teveel een hang- en pislek. Versterk de Lindelaan. De bebouwing die in dit scenario wordt voorgesteld mag wel 3 laags zijn. En zorg dat de bebouwing de relatie met het Smedingplein versterkt, met een duidelijk evenwicht tussen bebouwing en groen. Dit scenario krijgt aan deze tafel de meeste voorkeursstemmen. Kanttekening hierbij is ook geplaatst: het evenwicht tussen groen en bebouwing, zoals voorgesteld in scenario 2, kan ook op waardering rekenen aan deze tafel.

Wat de referentiebeelden betreft, heeft deze tafel alle voorstellen zoals opgenomen op de grote poster, besproken. De foto's 2, 4 en 7 (van links naar rechts kijkend) bij groen krijgen de voorkeur. Foto 5 bij wonen geeft een goede referentie. Wat de horeca betreft spreekt foto 7 het meeste aan, maar aan deze tafel wordt ook als suggestie gedaan om te denken aan horeca zoals dit op het Leidseplein is. Wat de referenties bij retail en supermarkt betreft, gaat de voorkeur uit naar kleinschalige bebouwing zoals bij foto 7. Foto 6, opgenomen onder parkeren, is de meest duurzame variant. Foto 1, opgenomen onder pleinen en openbare ruimte, spreekt het meeste aan. En tenslotte geven foto's 2, 6 en 7 nog het beste de eigenheid en gewenste sfeer in de centrum weer.

Deze tafel ziet voor de Poldertoren een toekomstige culturele bestemming. Wat het winkelaanbod betreft, geeft deze tafel aan dat er al heel veel winkels in het centrum zijn en dat de verwachting is dat dit er niet meer kunnen worden. Voeg juist liever wonen (zorgwoningen en meer generatiewoningen) en groen in het centrum toe, aldus de deelnemers aan deze tafel. Probeer het fietsparkeren overdekt te maken.

Tafel 7 (met Clemens Bosch)

Aan deze tafel zaten bewoners van Emmeloord. Voorkeur aan deze tafel ging uit naar scenario 1: het deels bebouwen van de Deel voor extra horeca met een mooie fontein en meer groen. Zo ontstaat hier een autoluw gedeelte. Met deels bebouwen bedoelt deze tafel nadrukkelijk ook het deels open houden van de Deel voor parkeren en evenementen. Wat het parkeren betreft, bepleit deze tafel bijzondere aandacht te besteden aan het fietsparkeren, bij voorkeur overdekt fietsparkeren.

Het voorstel van scenario 1 om als onderdeel van de gedeeltelijke bebouwing ook een supermarkt onder te brengen, kon aan deze tafel niet op draagvlak rekenen: geen extra supermarkt in het centrum en zeker niet op de Deel.

Het complex van Van Staveren zou ofwel opgeknapt moeten worden, ofwel hiervoor zou nieuwbouw moeten komen.

Tot slot wordt gevraagd om meer loop in het centrum te krijgen. Gedacht wordt aan trekkers als grote winkelmerken, maar enkele deelnemers aan deze tafel stelden juist ook het omgekeerde voor: juist kleine, bijzondere winkels toevoegen aan het centrum.

Tafel 8 (met Jeroen Oomens)

Aan deze tafel zaten allemaal inwoners van Emmeloord, sommigen waren landschapsarchitect van beroep en tevens zat aan deze tafel de marktmeester van de weekmarkt in Emmeloord.

Alle drie de scenario's konden op onderdelen rekenen op instemming. De authenticiteit van de Deel in scenario 3 werd belangrijk gevonden. Bebouwen van de Deel roept weerstand op, en zeker geen supermarkt. Die functie past niet bij de Deel. Kleinschalige bebouwing, Deeltjes en ook de beschutting uit scenario 2 passen daar wel. De Deel moet weliswaar zijn openheid behouden, maar moet ook intiemer worden, bijvoorbeeld door de inrichting van de openbare ruimte. Zonder intimiteit verzuipt alles wat je op de Deel doet, zoals de markt. Ook moet er aandacht komen voor de aansluiting van de Deel en de het Koningin Julianapark.

Geen van de scenario's benoemen maatschappelijk functies, de Deel en de Poldertoren in het bijzonder zouden een mooie plek zijn om maatschappelijke functies te laten landen, bijvoorbeeld de bibliotheek of het muzisch centrum.

Met name het toevoegen van groen aan het centrum in alle scenario's werd gewaardeerd. Het groen van scenario 1 zou idealiter gecombineerd worden met het geven van betekenis aan het groen zoals scenario 3 dat doet, maar dan minder massief dan voorgesteld. Wat betreft de Lange Nering Oost gaat de voorkeur uit naar een combinatie van scenario 1 en 3.

Veel van de referentiebeelden konden op instemming rekenen. Vooral het groen, bomen en bloemen, maar ook het groen inpakken van (fiets)parkeren waren populair aan tafel. Het gebruik van duurzame materialen in een speelse, moderne architectuur sprak aan deze tafel tot de verbeelding. Een beetje durf en eigentijdsheid is welkom. De grote verscheidenheid aan woningen in Almere Pampus werd als referentie genoemd.

Qua horeca werden de terrassen in Harderwijk en Zwolle rond de kerk genoemd als mooie voorbeelden. Er moet vooral gedacht worden aan dag horeca, voor echte nachtelijke uitgaansgelegenheden is de binnenstad geen goede locatie.

Aanvullende voorbeelden voor de inrichting van de openbare ruimte werden de Mariaplaats in Maastricht, het centrum van Hoofddorp, de Oranjerie in Apeldoorn (prettig overdekt verblijfsgebied) en het centrum van Emmen genoemd (speels gebruik van water). Ook word het belang van goede verlichting benadrukt, de huidige belichting van de Poldertoren wordt als een mislukking gezien.

Tafel 9 (met Guido Wallagh)

De aanwezigen stellen zich eerst aan elkaar voor. Onder de aanwezigen bevinden zich veel ondernemers uit het centrum. Veel van deze ondernemers hebben een winkel/onderneming in het gebied dat in de scenario's niet genoemd is; de Korte en Achterzijde. Zij benadrukken dat hier al zo'n 22 winkels zitten en dat de scenario's meer rekening zouden moeten houden met het toekomstperspectief van deze ondernemingen.

Op de vraag of men zich in de 7 uitgangspunten herkent, wordt positief gereageerd. De 7 uitgangspunten zijn belangrijk voor de toekomst van het centrum, waarbij men de nadruk legt op

het gratis parkeren, wonen in het centrum, horeca (althans als hier wel markt voor is), een supermarkt, groen en een prettige openbare ruimte. Aan deze tafels wordt de Paardenmarkt als goed voorbeeld genoemd: een prettig ogende openbare ruimte waar ook nog eens goed geparkeerd kan worden.

Een fontein kan zeker een aanwinst voor het centrum zijn, maar aan deze tafel wordt ook twijfel uitgesproken over een fontein: past zoiets niet veel beter in zuidelijker landen waar het weer beter is en hoe voorkom je dat een fontein niet een smerig, onbeheerde plek wordt?

Het is van groot belang dat er meer 'loop' in het centrum komt en zeker in de Korte en Achterzijde. Een supermarkt is bij uitstek een voorziening die mensen naar het centrum trekt. Hetzelfde geldt voor horeca, maar de ervaring leert – zo geven enkele aanwezigen aan – dat horeca niet altijd leidt tot een prettige plek en een loop.

Aan deze tafel geeft een aantal aan dat het centrum gebaat is bij een compacter gebied. Men verwacht niet dat het aantal winkels kan toenemen en men vraagt zich ook af hoeveel extra horeca aan te trekken is. In plaats van een uitgerekt centrum dat loopt van De Deel tot het Smedingplein (zoals in scenario 1 of 3) wordt dan ook een compacter centrum bepleit zoals in scenario 2. Door het compacter te maken, zal meer werk gemaakt moeten worden van het creëren van een rondje Lange Nering – Korte en Achterzijde.

Het voorstel voor een nieuw park, zoals gedaan in scenario 1, wordt over het algemeen betwijfeld. Er zijn al voldoende parken en investeer liever in de bestaande parken, zo wordt bepleit.

Het voorstel om de supermarkt te verplaatsen en te vergroten nabij het Kettingplein wordt gewaardeerd, omdat zo het centrum compacter wordt en door de centrale ligging de meeste andere winkels en voorzieningen profiteren van deze belangrijke trekker.

Scenario 3 wordt met zijn voorstel van veel nieuwe winkels niet haalbaar geacht. Het voorstel om in dit scenario het Smedingplein op te waarderen tot een centrale entree voor het centrum, wordt juist wel gewaardeerd.